

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
АКАДЕМИЈА ТЕХНИЧКО-УМЕТНИЧКИХ
СТРУКОВНИХ СТУДИЈА БЕОГРАД
Бр. 3795
08.11.2023. год.
БЕОГРАД

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
Национално тело за акредитацију
и обезбеђење квалитета
у високом образовању
Комисија за акредитацију
и проверу квалитета
Број: 612-00-00100/3/2023-03
Датум: 10.10.2023. године
Булевар Михајла Пупина 2
Београд

На основу члана 21. став 1. тачка 1) Закона о високом образовању („Службени гласник РС“ бр. 88/17, 73/18, 27/18 - др. закон, 67/19, 6/20 - др. закони, 11/21- Аутентично тумачење, 67/21 – др. закон и 67/21) Комисија за акредитацију и проверу квалитета, на седници одржаној 10.10.2023. године, донела је

РЕШЕЊЕ о акредитацији студијског програма

Утврђује се да Академија техничко-уметничких струковних студија Београд, Одсек Висока школа струковних студија за информационе и комуникационе технологије, са седиштем у Београду, у улици Старине Новака бр. 24, ПИБ: 112225199, Матични број: 18376385, испуњава прописане стандарде за акредитацију студијског програма основних струковних студија (ОСС) „Поштански саобраћај и логистика”, у оквиру образовно-уметничког поља Техничко-технолошких наука и научне области: Саобраћајно инжењерство за упис 42 (четрдесетдва) студента у прву годину у седишту Установе, од којих је 10 (десет) студента на дуалном модулу, са називом дипломе Струковни инжењер саобраћаја, за извођење наставе на српском језику.

На основу овог решења, Национално тело за акредитацију и обезбеђење квалитета у високом образовању издаће уверење о акредитацији студијског програма из става 1. овог решења.

Образложење

Високошколска установа Академија техничко-уметничких струковних студија Београд, Одсек Висока школа струковних студија за информационе и комуникационе технологије (у даљем тексту: ВШУ), са седиштем у Београду, у улици Старине Новака бр. 24, је дана 06.04.2023. године поднела Захтев за акредитацију студијског програма основних струковних студија (ОСС) „Поштански саобраћај и логистика”, у даљем тексту: СП, под бројем 612-00-00100/2023-03.

У складу са чланом 21. став 2. тачка 1) Закона о високом образовању, Комисија за акредитацију и проверу квалитета (у даљем тексту: Комисија) образовала је поткомисију за образовно-научно поље техничко-технолошких наука (у даљем тексту: Поткомисија) ради утврђивања чињеница од значаја за доношење одлука о Захтеву за акредитацију.

Комисија је на седници одржаној 25.04.2023. године усвојила предлог Поткомисије за образовно-научно поље техничко-технолошких наука (у даљем тексту: Поткомисија) за именовање Рецензентске комисије која је именована Одлуком директора Националног тела за акредитацију и обезбеђење квалитета у високом образовању, број 612-01-00477/2023-01 од 25.04.2023. године.

Рецензентска комисија (у даљем тексту: РК) утврдила је чињенице од значаја за доношење одлуке о акредитацији СП увидом у поднету документацију и непосредним увидом у рад ВШУ. РК је дана 06.07.2023. године посетила ВШУ и након посете сачинила коначни Извештај на српском и сажетак на енглеском језику, који укључује и оправдане примедбе ВШУ, као и оцену квалитета анализираног СП, и поднела га је Поткомисији на разматрање. На основу Извештаја РК, Поткомисија је утврдила предлог одлуке о акредитацији СП (у даљем тексту: Предлог) у коме је констатовала да су испуњени стандарди за акредитацију прописани Правилником о стандардима и поступку за акредитацију студијских програма („Службени гласник РС”, бр. 13/19, 1/21 и 19/21) и предложила је Комисији да донесе решење о акредитацији студијског програма **основних струковних студија (ОСС) „Поштански саобраћај и логистика”**.

На основу Извештаја РК, Предлога Поткомисије и увида у поднету документацију за акредитацију СП, констатовано је да је ВШУ доставила потребну документацију за акредитацију и утврђена је испуњеност прописаних стандарда за акредитацију СП, сваког појединачно, што је документовано релевантним чињеницама, и то:

Стандард 1: Структура студијског програма

Студијски програм ОСС Поштански саобраћај и логистика траје три школске године које су подељене у 9 триместара. Студијски програм има два модула – класични и дуални модул. Оптерећење студената на реализацији предмета, стручне праксе и завршног рада исказује се бројем ЕСПБ. Студије се сматрају завршеним када студент испуни све обавезе прописане студијским програмом и оствари 180 ЕСПБ. Назив који студенти стичу након завршетка студија је Струковни инжењер саобраћаја.

Предмети су подељени у групације обавезних и изборних. Студенти у зависности од својих афинитета, способности и интересовања кроз изборне предмете могу утицати на садржај студија и тиме дефинисати даљи смер професионалне оријентације. Од 180 ЕСПБ у оквиру обавезних предмета (укључујући завршни рад и стручну праксу) се остварује 144 ЕСПБ што представља 80% укупног броја ЕСПБ. Изборни предмети су груписани у три изборна блока (по један у свакој години студија). Понуђено је укупно 14 предмета. Пре почетка сваке школске године за студенте се организује презентација садржаја предмета из изборних блокова, што им помаже при доношењу одлуке о одабиру предмета.

У циљу оспособљавања студената за рад у реалним условима, омогућен је практичан самосталан рад у школској ПостИС лабораторији, која је повезана на ПостИС/Инtranет мрежу ЈП „Пошта Србије“. Студенти уписани по дуалном моделу студија (ДМС), додатно, по плану, реализују стручни рад код послодавца. Установа има склопљен уговор о реализацији ДМС са ЈП „Пошта Србије“.

Услови за упис на студијски програм су јасно дефинисани и доступни јавности
Стандард је испуњен.

Стандард 2: Сврха студијског програма

Сврха студијског програма Поштански саобраћај и логистика, јесте да обучи специфичан квалитетан и компетентан кадар за рад у савременом пословном окружењу, развијањем начина размишљања да је једина константа у овим системима промена, што изискује брзо прилагођавање савременим дешавањима. Свршени студент основних струковних студија са звањем струковни инжењер саобраћаја стиче теоријска и практична знања неопходна за обављање послова у области поштанских и логистичких система. Наставни план и програм основних студија обезбеђује добру основу за наставак даљег образовања на мастер струковним студијама.

Сврха реализације студијског програма Поштански саобраћај и логистика дефинисана је структуром програма, односно садржајем академско-општеобразовних, стручних и стручно-апликативних предмета. Свршени студент основних струковних студија постиже:

- теоријско и практично разумевање основних пословних и техничких односа као и најновијих информационих и комуникационих технологија и дигитализације,
- способност решавања логистичких проблема на интегративан и кооперативан начин на основу инжењерског и системског размишљања,
- познавање и владање квантитативним методама и моделима, укључујући њихову примену на практичне проблеме,
- способност комуникације са стручњацима из широког спектра специјализованих области,
- разумевање алгоритама транспортних мрежа, система протока материјала, ЕРП система (нпр. САП).

Струковни инжењер саобраћаја специјализован за поштанско-логистичке системе је препознатљива и тражена професија. Логистика као индустрија будућности омогућује ефикасан проток робе обављањем логистичких операција пре, током и после производног процеса, док поштански сектор, диверсификујући своје пословање, креира и прати савремене трендове у области. Имплементацијом ДМС, сврха студијског програма је надограђена интеграцијом студената у реалне пословне процесе, у складу са потребама привредних партнера. Поред ЈП „Пошта Србије“, реална потреба за овим кадровима се јавља и од стране приватних курирских, дистрибутерских и шпедитерских компанија у региону.

Стандард је испуњен.

Стандард 3: Циљеви студијског програма

Циљ студијског програма ОСС Поштански саобраћај и логистика је да кроз дуални и класични модел студирања омогући студентима да, кроз спектар предмета које изучавају током студија, сагледају различите методолошке приступе при решавању постављених проблема и примене стечена знања на адекватан начин. Током трогодишњег школовања студенти се упознају са основним поштанско-логистичким функцијама: планирање потреба, набавка, складиштење, дистрибуција, транспорт, уручење и постпрадајна логистика. Студије су осмишљене тако да студенти прве године упознају моделе и практичне алате за рад у пословном окружењу. Друга и трећа година су конципиране тако да студенти имају могућност да бирају или усмеравају свој студијски и каријерни пут. Најважнији део високог стручног образовања је обавезна практична обука у организацији (било у производном или услужном предузећу, државној управи, установи и сл.), коју

студенти завршавају у последњем триместру завршне године. Сврха обуке је упознавање принципа, метода, техника и информационих алата за анализу функционисања алгоритама поштанско логистичких функција у реалном пословном окружењу. Стучено искуство током практичне обуке може побољшати компетенције за посао. Студентима се пружа могућност да искористе своје способности, развију критички приступ према резултатима рада и овладају различитим практичним вештинама, неопходним за обављање професије. На тај начин се остварује основни циљ студијског програма, који се огледа у обезбеђивању квалитетног образовног процеса, током ког студенти стичу компетенције и вештине неопходне за бављење овом делатношћу или за наставак образовања на вишем нивоу студија.

Стандард је испуњен.

Стандард 4: Компетенције дипломираних студената

Сваки студент који заврши студије стиче:

- инструменталне компетенције које представљају способност критичког мишљења; способност израчунавања и разумевања квантитативних информација; способност сагледавања и анализирања проблема које треба решити; способност решавања логистичких проблема на интегративан и кооперативан начин на основу инжењерског и системског размишљања; могућност самосталног приступа реализацији адекватних поступака уз поштовање етичких и професионалних норми; способност планирања и организовања послова у поштanskim и логистичким организацијама; теоријско и практично разумевање основних пословних и техничких односа, као и примену најновијих информационих и комуникационих технологија и способност доношења оперативних одлука;
- интерперсоналне компетенције које подразумевају способност за самосталан рад и рад у сарадњи са другима; способност опште комуникације и ефикасне интеракције са особама које нису из области, као и стручњацима из широког спектра специјализованих области; способност рада у тиму; самодисциплину и способност планирања и остваривања личних и професионалних циљева; способност рада у интернационалном окружењу, посебно у сегменту међународне дистрибуције; способност вођења, као и прихватања одговорности; поштовање вредности и уважавање разноликости и мултикултуралности; лични и професионални интегритет и свест о захтевима етичког понашања; и
- системске компетенције које се односе на свеобухватно савладавање теоријских знања из области логистике и поштanskog саобраћаја; способност примене стечених знања у пракси; способност евидентирања проблема, утврђивања и анализе узрока и пружања квалитетних решења на оперативном, тактичком и стратешком нивоу у логистичким системима унутар организације; способност идентификовања и коришћења информационих и комуникационих технологија за подршку професионалном раду; способност стварања нових идеја и развијања сопственог предузетничког пута.

Стандард је испуњен.

Стандард 5: Курикулум

Студијски програм има два модула – класични и дуални. При дефинисању програма пошло се од очекиваних исхода учења, искуства стечених током дугогодишњег образовања инжењера саобраћаја у оквиру ВШУ и сличних програма који се изводе на сродним високошколским установама у свету.

Сви предмети су једносеместрални. У свакој години остварује се 60 ЕСПБ (укупно 180 ЕСПБ).

Студијски програм садржи 40 предмета, 26 обавезних, 14 изборних подељених у три изборна блока са обавезном стручном праксом. Обавезни предмети (укључујући завршни рад и стручну праксу) носе 144 ЕСПБ, а изборни 36 ЕСПБ. Изборност на студијском програму према позицијама где студент бира предмете је 21,39%. Студент завршава студије израдом завршног рада који носи 3 ЕСПБ.

Академско-општеобразовни заједно са стручним предметима су заступљени у првој и другој години студија. У све три године заступљени су стручни и, у нешто већем броју, стручно-апликативни предмети. У оквиру академско-општеобразовних предмета, посебан нагласак стављен је на савладавање енглеског језика, који се изучава у оквиру три обавезна предмета, чиме се обезбеђује оспособљавање студената за самостално коришћење стручне литературе, као и овладавање вештином пословно-стручне комуникације. Сви предмети из области поштанских и логистичких технологија конципирани су као стручни или стручно-апликативни предмети и обезбеђују студенту практичну примену стеченог знања, али и основу за даље образовање.

У структури студијског програма заступљене су следеће групе предмета у односу на укупан број ЕСПБ:

- на класичном модулу: академско-општеобразовни: 14,17%, стручни: 36,67%, стручно-апликативни: 49,17%,
- на дуалном модулу: академско-општеобразовни: 14,17%, стручни: 30,56%, стручно-апликативни: 55,28%.

У оквиру дуалног модула „Учење кроз рад“ носи 46 ЕСПБ, а реализује се кроз 9 предмета:

Учење кроз рад 1 са 5 ЕСПБ

Учење кроз рад 2 са 3 ЕСПБ

Учење кроз рад 3 са 3 ЕСПБ

Учење кроз рад 4 са 2 ЕСПБ

Учење кроз рад 5 са 3 ЕСПБ

Учење кроз рад 6 са 8 ЕСПБ

Учење кроз рад 7 са 6 ЕСПБ

Учење кроз рад 8 са 10 ЕСПБ

Учење кроз рад 9 са 6 ЕСПБ

Стандард је испуњен.

Стандард 6: Квалитет, савременост и међународна усаглашеност студијског програма

Студијски програм је настао као резултат вишегодишњег бављења проблематиком у области поштанског саобраћаја и логистике. Осмишљен је на бази детаљног истраживања сличних студијских програма на европским универзитетима.

Предложени програм основних струковних студија компатибилизован је са сличним програмима на иностраним високошколским установама, тј. сличан програм се може наћи на одређеном броју студија високих школа и факултета у Европи и то:

у Хрватској – Факултет прометних знаности Свеучилишта у Загребу

<https://www.fpz.unizg.hr/web/naslovna/novosti>

у Републици Чешкој Jan Perner Transport Faculty – University of Pardubice,

https://dfjp.upce.cz/en?_ga=2.205893779.1636879014.1679834165-797201575.1679834165

у Босни и Херцеговини – Факултет за саобраћај и комуникације Универзитета у Сарајеву

<https://fsk.unsa.ba/odsjek-komunikacije/postanske-tehnologije/>

Компабилност се огледа пре свега у структури студијског програма, начину додељивања ЕСПБ бодова и очекиваним исходима односно компетенцијама свршених студената. Број предмета варира у зависности од дужине студирања на поменутим факултетима. Не треба ипак губити из вида да сви ти програми поред општих заједничких принципа на којима почивају, носе и своје специфичности.

Стандард је испуњен.

Стандард 7: Упис студената

Упис на акредитоване студијске програме остварује се под условима и на начин уређен Законом, Статутом Академије техничко-уметничких струковних студија (у даљем тексту Академија) и општим актом Академије којим се регулише упис на студије и који доноси Веће Академије. Према Правилнику о условима и поступку за упис студената Академије, конкурс за упис студената расписује Председник Академије у року предвиђеним Законом о високом образовању.

Упис је единствен у свим одсекима Академије и општа акта Академије, која се односе на спровођење конкурса за упис студената, примењују се у свим организационим јединицама Академије. Студент се на основне струковне студије уписује у статусу студента чије се студије финансирају из буџета Републике Србије (у даљем тексту: буџетски студент) или у статусу студента који сам финансира своје студије (у даљем тексту: самофинансирајући студент).

Конкурсни поступак и упис студената у прву годину основних струковних студија спроводи Комисија за упис, која се формира на нивоу Академије.

На основу општег успеха у средњој школи кандидат може стечи највише 40 бодова. Кандидати полажу пријемни испит из опште информисаности и информатичке писмености. На пријемном испиту кандидат може стечи најмање 0, а највише 60 бодова. У прву годину основних струковних студија може се уписати кандидат који испуњава услове да има стечено средње образовање у четврогодишњем трајању и да је остварио одговарајући број бодова по основу успеха постигнутог у средњој школи и по основу успеха постигнутог на пријемном испиту. Кандидати у пријави за упис изражавају жељу за дуални или класични модел студирања. Страни држављанин може се уписати на студијски програм под истим условима као и домаћи држављанин у погледу претходног образовања, ако приложи доказ о познавању српског језика у

мери да може да прати наставу, доказ да је здравствено осигуран, као и потврду органа унутрашњих послова да је поднео захтев за привремени боравак у Републици Србији (сходно Закону о кретању и боравку странаца). Кандидат који је полагао пријемни испит на некој другој високошколској установи може се, у складу са оствареним условима прописаним Правилником о условима и поступку за упис студената, након завршеног уписа кандидата са коначне ранг листе, у оквиру преосталих слободних места, уписати у статусу самофинансирајућег студента.

Детаљна обавештења о условима уписа, начину пријављивања и датумима одржавања пријемних испита доступна су на веб страници ВШУ.

Стандард је испуњен.

Стандард 8: Оцењивање и напредовање студената

Успешност студента у савлађивању појединог предмета се континуирано прати, проверава и оцењује током наставе и изражава се поенима, а оцена се утврђује на завршном испиту. Студент стиче право да положе испит када испуни све предиспитне обавезе утврђене програмом наставног предмета и испуни друге услове прописане програмом наставног предмета, у складу са студијским програмом и општим актима Академије. На ВШУ се континуирано и систематски прати, мери и оцењује напредовање студената у оквиру редовних наставних активности, према динамици испитних рокова и триместрално.

Студент савладава студијски програм похађањем наставе и активним учествовањем у њој, испуњавањем предиспитних обавеза и полагањем завршног испита, чиме стиче 180 ЕСПБ бодова у складу са студијским програмом. Облици провере знања студената су: испити, колоквијуми, семинарски и други радови, проектни задаци и други облици провере знања. За сваки предмет су дефинисане предиспитне обавезе. Предиспитне обавезе подразумевају одређени број поена које студент остварује кроз дефинисане активности током реализација предмета током триместра. Предиспитне обавезе у коначној оцени могу да учествују са минимално 30%, односно са максимално 70%.

Предметни наставник врши проверу знања и оцењује знање студента у току сваког облика наставе, а коначна оцена утврђује се на испиту. Успешност студента у савлађивању појединог предмета континуирано се прати у току наставе и изражава се поенима. Испуњењем предиспитних обавеза и полагањем испита студент може да оствари највише 100 (сто) поена.

Програмом сваког наставног предмета студијског програма прописано је да се оцена знања студента у појединим облицима наставе урачунава у коначну оцену постигнуту на испиту. Испит је јаван. За јавност испита одговарају наставници. Испит се полаже у испитном року пред предметним наставником, а изузетно пред комисијом. Испит се полаже у просторијама Одсека Висока школа струковних студија за информационе и комуникационе технологије. Испит је јединствен и дефинисан општим актом Академије.

Завршни рад је обавезан. Израдом и одбраном завршног рада студент показује да поседује задовољавајућа теоријска и практична знања из датог подручја, способност за самостално решавање стручних проблема и примену стечених знања у пракси. Одбрани завршног рада студент може приступити ако је положио све испите који су предвиђени студијским програмом и ако је испунио све обавезе утврђене општим актима Академије.

Стандард је испуњен.

Стандард 9: Наставно особље

Високошколска установа запошљава наставнике, истраживаче и сараднике који својом научном,

уметничком и наставном делатношћу омогућавају испуњење циљева установе. Наставно особље

компетентно остварује студијске програме. Наставници имају обавезу да усавршавају своје наставничке, научне и уметничке компетенције.

Академија запошљава наставнике и сараднике, који својом наставном делатношћу омогућавају испуњење основних задатака и циљева. Наставу, изводи укупно 189 наставника (114 са пуним радним временом, 11 са непуним радним временом и 64 у допунском раду) као и 157 сарадника (106 сарадника са пуним радним временом и 51 осталих ангажованих сарадника). Од укупног броја наставника 87,004% је у радном односу са пуним радним временом у звањима: предавач, виши предавач и професор струковних

студија. Број наставника одговара потребама студијских програма. Научне, уметничке и стручне квалификације наставног особља одговарају образовно-научној области и нивоу њихових задужења.

Академија обезбеђује довољан број сарадника (асистената и сарадника у настави) за квалитетно извођење наставе и континуирано врши подмлађивање наставног кадра. Укупан број наставника ангажованих на Академији износи 189 са просечним оптерећењем од 6,30 часова активне наставе, што омогућава покривеност укупног броја од 1190,96 часова активне наставе на студијским програмима, тако да наставник просечно остварује 180 часова активне наставе годишње, односно просечно 6 часова недељно.

Укупан број сарадника ангажованих на Академији износи 157 са просечним оптерећењем од 8,28 часова активне наставе и омогућава покривеност укупног броја часова активне наставе 1300,35 на студијским програмима Академије, тако да сваки сарадник остварује просечно 300 часова активне наставе годишње, односно просечно 10 часова активне наставе недељно.

Процедуре за избор у звање наставника и сарадника, јасно су дефинисане Правилником о избору и ангажовању наставника и сарадника АТУСС.

Академија ангажује и предаваче и сараднике ван радног односа, а критеријуми и процедура избора предавача и сарадника ван радог односа регулисана је горе поменутим Правилником.

Академија стимулише стручно усавршавање наставника и сарадника кроз надокнаду трошкова учешћа на конференцијама, научним скуповима, семинарима, надокнаду дела трошкова одбране докторске дисертације, кроз вредновање научно-истраживачког рада што је регулисано

Правилником о стручном усавршавању наставника и сарадника АТУСС. Издавачка делатност Академије уређена Правилником о уџбеницима и издавачкој делатности.

Стандард је испуњен.

Стандард 10: Организациона и материјална средства

Академија техничко-уметничких струковних студија Београд располаже потребним просторним капацитетима, неопходним за квалитетно извођење свих облика наставе у погледу обима и структуре. Простор у потпуности задовољава одговарајуће, техничко-технолошке и хигијенске услове и приступачан је за студенте, наставнике, ваннаставно особље, као и за особе са отежаним кретањем. Амфитеатри, слушаонице, кабинети, вежбаонице, сале и лабораторије свих одсека Академије, опремљени су савременим техничким условима за несметан рад студената и наставника. Обезбеђен је одговарајући простор и за наставнике и сараднике, за канцеларије одсека за обављање правних, финансијских послова, студентску службу, библиотеку, скриптарницу, копирницу, ИТ службу, интернет салу и просторије за рад студентског парламента.

Расположиви простор задовољава захтеве стандарда о броју квадратних метара простора по студенту, јер је обезбеђено (16743,2m²/5432) 3,08m² по акредитованом студенту.

За реализацију студијског програма обезбеђени су одговарајући људски, просторни, техничко-технолошки, библиотечки и други ресурси.

Студенти користе 19 учионица (1018 m²), један амфитеатар (78m²), 6 лабораторија (146m²), 10 рачунарских лабораторија (465m²), спортске сале (551m²), библиотеку (20m²), читаоницу (111m²). Техничко-технолошки ресурси обухватају велики број рачунара, пројектора, SMART електронске табле, лазерске штампаче, бар-код читаче, електронске

ваге високе прецизности, Интернет и Инtranет мрежу ЈП „Пошта Србије“. Библиотека располаже с 3075 библиотечких јединица.

Стандард је испуњен.

Стандард 11: Контрола квалитета

Контрола квалитета се спроводи као стална активност која обухвата систематско праћење, контролу и предузимање мера за унапређење квалитета курикулума, наставе, рада наставника и сарадника, праћења и оцењивања студената, наставних публикација. Регулисана је Правилником о раду Комисије за квалитет АТУСС, Правилником о поступку самовредновања и оцењивања квалитета АТУСС, Пословником о квалитету Одсека, Стратегијом за обезбеђење квалитета Одсека, као и пратећим актима доступним на <http://ict.edu.rs/content/dokumenta>, а у сагласности са Статутом и Законом о високом образовању.

Контрола квалитета обавља се у унапред одређеним временским периодима, према Правилнику о поступку самовредновања и оцењивања квалитета АТУСС.

За контролу квалитета су одговорне Комисија за квалитет на нивоу Академије, Комисија за квалитет на нивоу Одсека и Комисија за самовредновање на нивоу Одсека.

У све процесе контроле и обезбеђења квалитета укључени су студенти.

Стандард је испуњен.

Анализа елабората Установе

У оквиру Елабората о модулу студијског програма који се реализује по дуалном моделу студија (ДМС) у високом образовању дефинисано је следеће:

1. Послодавци који учествују у извођењу студијског програма струковних студија по дуалном моделу студија:

ЈП „Пошта Србије“, Београд

2. Услови за извођење учења кроз рад код послодаваца који учествују у извођењу предметног модула:

Делатности које омогућавају реализацију садржаја студијског програма су:

53.10 поштанске активности јавног сервиса

53.20 поштанске активности комерцијалног сервиса

62.09 остале услуге информационе технологије

52.10 складиштење

49.41 друмски превоз терета

85.59 остало образовање

64.19 остало монетарно посредовање

64.99 остале непоменуте финансијске услуге, осим осигурања и пензијских фондова

66.12 брокерски послови с хартијама од вредности и берзанском робом

66.29 остале помоћне делатности у осигурању и пензијским фондовима

70.22 консултантске активности у вези с пословањем и осталим управљањем

72.19 истраживање и развој у осталим природним и техничко-технолошким наукама

73.11 делатност рекламних агенција

73.20 истраживање тржишта и испитивање јавног мњења.

Оверена и потписана Потврда од стране в.д. директора ЈП „Пошта Србије“, Београд о томе да ово предузеће обавља делатност која омогућава реализацију садржаја СП је дата као Прилог 8.6.

ЈП „Пошта Србије“ обезбедило је 20 ментора код послодавца који имају најмање високо образовање I степен струковних студија (180 ЕСПБ) и минимално три године радног искуства у струци, а све у складу са Законом о дуалном моделу студија у високом образовању (чл. 11). Ментори су запослени у одговарајућим организационим деловима ЈП како би се у потпуности могао испоштовани предвиђени План реализације учења кроз рад. Подаци о менторима дати су у Прилогу 8.7.

Послодавац располаже одговарајућим простором, опремом и средствима за рад у складу са студијским програмом и планом реализације учења кроз рад што доказује потврдом овереном и потписаном од стране в.д. директора ЈП „Пошта Србије“, Београд која је дата као Прилог 8.8.

ЈП „Пошта Србије“, Београд систематским приступом, превентивним деловањем и применом одредаба Колективног уговора за ЈП „Пошта Србије“, Београд спроводи мере безбедности и здравља на раду у складу са Законом о безбедности и здравља на раду што доказује потврдом овереном и потписаном од стране в.д. директора ЈП „Пошта Србије“, Београд која је дата као Прилог 8.9.

Над правним лицем ЈП „Пошта Србије“, Београд није отворен поступак стечаја и није покренут поступак ликвидације што се доказује потврдама издатим од стране Привредног суда у Београду и Агенције за привредне регистре које су саставни делови Прилога 8.10.

Ментори одређени од стране послодавца, као и овлашћено лице, нису осуђивани правноснажном пресудом за кривично дело за које је изречена безусловна казна затвора у трајању од најмање три месеца, као и за кривична дела насиље у породици, одузимање малолетног лица, запуштање и злостављање малолетног лица или родоскрвнуће, кривична дела из групе кривичних дела против полне слободе, против привреде, против службене дужности, против правног саобраћаја и против човечности и других добара заштићених међународним правом, без обзира на изречену кривичну санкцију, нису правноснажно осуђивани за прекрај из области радних односа, и за које није, у складу са законом, утврђено дискриминаторно понашање, односно нису регистровани у казненој евиденцији што се доказује Прилогом 8_11_a.

3. Подаци о модулу који се реализује по дуалном моделу студија

Обим учења кроз рад исказан у сатима и ЕСПБ на СП (на свим годинама студија): 1380 сати /46 ЕСПБ.

Обим активне наставе исказан у часовима и ЕСПБ на СП (на свим годинама студија): 1300-1320

часова /134ЕСПБ.

Укупно часова и ЕСПБ (на свим годинама студија) на СП: 1380 сати + 1300-1320 часова/180ЕСПБ.

Високошколска установа проширеном Књигом предмета документује да испуњава Стандард 5 Курикулума.

Високошколска установа документује да испуњава Стандард 8 Оцењивање и напредовање студената.

Високошколска установа документује да испуњава Стандард 9 Наставно особље.

Веће СП је у обавези да проверава и прати да ли је послодавац на основу достављеног плана и програма наставе извршио усаглашавање радних задатака по годинама студија.

У циљу континуираног праћења напредовања студената који се образују кроз ДМС, као и задовољства и мотивације студената и послодаваца током учења кроз рад, у току једног циклуса у одређеној организационој целини послодавца потребно је на месечном нивоу

организовати минимално један састанак између ментора послодавца и академског ментора. Број академских ментора се дефинише на нивоу високошколске установе у оквирима прописаним законом. Извештај са ових састанака ће се достављати Комисији за каријерно вођење и саветовање.

Пошто је настава организована на бази триместара, Веће СП је у обавези да извештава Наставно-стручно веће Одсека о раду и напредовању студената на основу извештаја који подноси ментор код послодавца академском ментору.

Компетентност ментора код послодавца која се тиче образовања и радног искуства ЈП „Пошта Србије“ доказује Прилогом 8.7. У случају потребе, а ради припреме обуке ментора, радна група за израду овог елабората је у обавези да припреми упутство за ментора код послодавца.

План и програм реализације учења кроз рад

План и програм реализације учења кроз рад се базира на акредитованом плану класичног начина студија СП акредитованог 16.6.2017. (бр. 612-00- 03485/2016-06) и плану дуалног начина студија акредитованог први пут 2021. године одлуком бр. 612-00-00184/4/2021-03. У оквиру овог Елабората дат је као Прилог под тим именом.

Графички приказ који показује да је активна настава заступљена са најмање 450 часова годишње, просечно на нивоу целог студијског програма, а учење кроз рад са најмање 450 сати годишње просечно на нивоу целог студијског програма дат је у оквиру овог Елабората као прилог.

У складу са Законом о дуалном моделу студија у високом образовању (члан 6) предвиђено је да се одређен број часова вежби које припадају дуалном моделу реализују у просторијама ВШУ. Остали часови учења кроз рад биће реализовани код Послодавца.

Услови преласка студената са дуалног на класичан модел студија

Прелазак са класичног на дуални модел студија дефинисани су у оквиру Правилника о дуалном моделу студија који је усвојен на нивоу Академије техничко-уметничких струковних студија (бр. 506/1) и који је дат у прилогу овог Елабората. Правилником о дуалном моделу студија је предвиђена могућност преласка искључиво приликом уписа наредне године студија. Прелазак са ДМС на класични модел студија вршиће се на лични захтев студента, или због неиспуњења предвиђених обавеза у ДМС. Прелазак са класичног модела студија на ДМС се може остварити на лични захтев студента у оквирима предвиђених и расположивих места за ДМС.

Подршка каријерном развоју студената у дуалном моделу

ВШУ подржава каријерни развој студената у дуалном моделу студија. Одлуком бр. 02-448/3 (дата у прилогу Елабората) Наставно-стручног већа АТУСС именована је Комисија за каријерно вођење и саветовање која је донела План рада комисије за Школску годину у новом циклусу акредитације(дат у прилогу).

План рада Комисије за каријерно вођење и саветовање, чији су задаци да прати задовољство и мотивацију студената и послодавца током програма учења кроз рад, оснажује и подржава студенте да планирају и постављају циљеве каријерног развоја, сарађује са средњим школама ради успостављања континуитета пружања услуга каријерног вођења и саветовања, помаже студентима код избора послодавца када се учење кроз рад реализује код више послодаваца ради усмеравања студената према индивидуалним потребама и у њиховом најбољем интересу, за школску годину у новом циклусу акредитације дат је као прилог овог Елабората.

Максималан број студената које високошколска установа може упутити код послодавца на учење кроз рад у оквиру датог студијског програма

У новим циклусу акредитације СП тражи се дозвола за упис 42 (четрдесетдва) студената у прву годину студија, од којих 10 (десет) на дуални модул. Овим захтевом се тражи дозвола да се настава на студијском програму реализацију кроз два модула: класични и дуални. У оквиру предложене уписне квоте, Уговором који је Академија техничко-уметничких струковних студија закључила са ЈП „Пошта Србије“ предвиђено је да ће се у периоду на који је закључен овај уговор, настава реализовати за максимално $3 \times 10 = 30$ (тридесет) студената по дуалном моделу студија у високом образовању.

Елаборат је урађен на задовољавајућем нивоу.

Стандард 17: Студије по дуалном моделу

У оквиру студијског програма организује се дуални модул, у коме се кроз активну наставу на ВШУ и практичну обуку и рад код послодавца (у даљем тексту: учење кроз рад), стичу, усавршавају, односно изграђују знања, вештине, способности и ставови (у даљем тексту: компетенције) у складу са студијским програмом и стандардом квалификација.

„Учење кроз рад“ је интегрални део дуалног модула који носи одређени број ЕСПБ и представља организован процес током кога студенти под надзором ментора код послодавца, радећи код послодавца, примењују теоријска знања у реалном радном окружењу, имају непосредан додир са пословним процедурама и технологијама које се користе у пословном свету и радећи са запосленима, стичу потребна практична знања, вештине и искуства на пословима за које се образују.

„Ментор код послодавца“ је лице ангажовано код послодавца, које непосредно обезбеђује да се током учења кроз рад реализују садржаји утврђени студијским програмом и одговорно је да студенти стекну компетенције прописане студијским програмом и стандардом квалификација.

„Академски ментор“ је наставник запослен у ВШУ, који у сарадњи са ментором код послодавца планира, прати и вреднује остваривање учења кроз рад.

„Послодавац“ је правно лице или предузетник, који испуњава услове утврђене законом о дуалном моделу студија у високом образовању и чија делатност омогућава остваривање одговарајућих садржаја и учења кроз рад утврђеног студијским програмом.

Пропорција поена стечених кроз учење кроз рад и на настави и испиту у ВШУ, мора да одговара оптерећењу студената на учењу кроз рад и на настави. Однос обима часова активне наставе која се изводи на високошколској установи и учења кроз рад код послодавца утврђује се студијским програмом, с тим да активна настава (предавања, вежбе и други облици активне наставе) мора да буде заступљена са најмање 450 часова годишње, просечно на нивоу целог студијског програма, а учење кроз рад такође са најмање 450 сати годишње просечно на нивоу целог студијског програма.

Место реализације учења кроз рад учења кроз рад је радни простор послодавца и наводи се сагласно понуди послодавца и сагласности ВШУ (детаљи се дефинишу елаборатом и уговором са послодавцем, у складу са специфичностима послодавца).

Место и време распореда реализације учења кроз рад одговара распореду часова за извођење студијског програма. Део учења кроз рад се остварује у специјализованом тренинг центру у оквиру ВШУ, који располажу опремом за симулирање процеса рада.

Међусобни однос ВШУ и послодавца, као међусобни однос послодавца и студента уређују се уговорима у складу са законом.

Упис студената на студијске програме струковних студија који се реализују по дуалном моделу обавља се путем конкурса који расписује ВШУ.

Општим актом, високошколска установа утврђује услове за упис студената на студијски програм/модул по дуалном моделу студија, као и услове преласка студената са дуалног на друге моделе студија, односно преласка на дуални модел студија.

Високошколска установа путем центра за каријерно вођење и саветовање, или на други начин, пружа подршку, подстиче и прати каријерни развој студената у складу са општим актом високошколске установе и стандардима каријерног вођења и саветовања донетим на основу закона којим се уређује национални оквир квалификација.

Стандард је испуњен.

ПРЕПОРУКЕ

- Радити на унапређењу студијског програма по свим питањима.

На основу наведеног, поступајући у складу са чланом 21. став 1. тачка 1) Закона о високом образовању, којим је прописано да Комисија одлучује о захтеву за акредитацију и спроводи поступак акредитације установа и студијских програма у области високог образовања, Комисија је на седници одржаној 10.10.2023. године одлучила као у диспозитиву овог решења.

Достављено:

- Високошколској установи
- Архиви НАТ-а

